

**Rapport van bevindingen inzake
de verantwoording van de
declaraties van de
managementgroep van de AFM
over 2009**

**Aan de Raad van Toezicht van
Stichting Autoriteit Financiële Markten
Den Haag, 28 mei 2010
Kenmerk: █████ 2010-503
CC: Bestuur van Stichting Autoriteit Financiële Markten**

**Rapport van bevindingen inzake de verantwoording van de
declaraties van de managementgroep van de AFM over 2009**

1. Inleiding

1.1 Opdracht

Wij hebben een aantal specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot toetsing van de juiste toepassing van de Declaratie- en faciliteitenregeling bestuur d.d. 1 juli 2008 (hierna: de declaratieregeling). Voor een omschrijving van deze opdracht verwijzen wij naar onze brief van 21 oktober 2009, die als bijlage 1 bij dit rapport is opgenomen. Dit rapport bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

In onze werkzaamheden hebben we de declaraties betrokken die in 2009 zijn ingediend door de leden van de managementgroep, alsmede uitgaven ten behoeve van de managementgroep waarvoor de facturen rechtstreeks bij de AFM zijn ingediend.

Het is de bedoeling dat u zelf een oordeel vormt over de uitkomsten van onze werkzaamheden en over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan uw eigen conclusie trekt.

1.2 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Onze werkzaamheden zijn verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen inzake opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden (NV COS 4400). Het doel van deze opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is het verrichten van de werkzaamheden die wij met de Raad van Toezicht van Stichting Autoriteit Financiële Markten zijn overeengekomen en het rapporteren over de feitelijke bevindingen.

De opdracht richt zich op de opzet en de naleving van de procedures zoals opgenomen in de declaratieregeling. De aard van de opdracht brengt met zich mee dat op het onderzochte cijfermateriaal geen accountantscontrole is toegepast terwijl tevens geen beoordelingsopdracht is uitgevoerd. Eén en ander impliceert dat aan ons rapport geen zekerheid kan worden ontleend met betrekking tot de getrouwheid van de verantwoording van de onderzochte declaraties. Volledigheids- halve wijzen wij er nog op dat, indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen aan het licht zouden kunnen zijn gebracht die voor u mogelijk van belang zouden kunnen zijn geweest.

Dit rapport is gebaseerd op een kritische deelwaarneming en is dus niet representatief voor het totaal aan declaraties van de managementgroep. De bevindingen hebben alleen betrekking op de juiste toepassing van de declaratieregeling.

1.3 Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- het beoordelen van de opzet van de declaratieregeling;
- het beoordelen van de procedures die de naleving van de declaratieregeling waarborgen. Bij deze werkzaamheden beoordelen we ook de rol die het team F&A heeft en de werkzaamheden die het uitvoert, voortvloeiend uit de declaratieregeling en de procedures voor de verwerking dan de uitgaven; en
- het beoordelen van het bestaan en de werking van deze procedures en de juiste toepassing van de declaratieregelingen aan de hand van een kritische deelwaarneming van 57 kostenposten en één opbrengst. De beoordeelde toetspunten zijn opgenomen in bijlage 2.

De posten in de kritische deelwaarneming hebben we geselecteerd uit de verschillende grootboekrekeningen in de financiële administratie van de AFM, waarop kosten ten behoeve van leden van de managementgroep zijn geboekt. Hiermee hebben we een selectie gemaakt van uitgaven ten behoeve van de managementgroep. Deze uitgaven zijn verantwoord middels facturen die naar de AFM zijn gezonden, middels declaraties van de leden van de managementgroep of via de company creditcards van de leden van de managementgroep. In bijlage 3 geven wij inzicht in het financieel belang van de door ons uitgevoerde deelwaarnemingen.

1.4 Overige aspecten - Beperking in verspreidingskring en gebruik

Dit rapport is uitsluitend bedoeld voor de Raad van Toezicht en de managementgroep van Stichting Autoriteit Financiële Markten aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij verzoeken u derhalve het rapport niet aan anderen te verstrekken zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

2. Samenvatting

Uit onze deelwaarneming komt naar voren dat de declaratieregeling over het algemeen wordt nageleefd.

In hoofdstuk 3 gaan wij in detail in op de afwijkingen van de declaratieregeling die wij hebben geconstateerd alsmede op de overige bevindingen uit ons onderzoek. De toetspunten die wij bij ons onderzoek hebben gehanteerd en een nadere toelichting daarop zijn opgenomen in bijlage 2.

In bijlage 3 is het totaal van de getoetste posten toegelicht en in bijlage 4 zijn de details van de als niet conform aangemerkte declaraties gespecificeerd.

De omvang van de door ons onderzochte declaraties en facturen die niet conform de Declaratie- en faciliteitenregeling bestuurders en directeurs zijn, is zowel procentueel als in absolute bedragen lager dan in 2008.

3 Bevindingen

3.1 Afloop bevindingen 2008

In ons Rapport van bevindingen over de verantwoording van de managementgroepdeclaraties van de AFM over 2008 hebben wij naast bevindingen ook enkele adviezen gegeven op onderdelen van de declaratieregeling die verduidelijkt kunnen worden. Bij onze werkzaamheden hebben we vastgesteld dat in de opzet van de declaratieregeling in 2009 niets is gewijzigd.

Wij hebben tijdens onze werkzaamheden de beschikking gekregen over het concept van de Declaratie- en faciliteitenregeling bestuurders en directeuren per 1 januari 2010 (hierna: de declaratieregeling 2010). Na afloop van de controle hebben we de definitieve versie ontvangen. In paragraaf 3.4 zullen wij ingaan op de opzet hiervan, waarbij we aangeven of en zo ja welke invulling in de declaratieregeling 2010 is gegeven aan deze adviezen.

Hieronder gaan wij in op de afloop van de bevindingen uit het Rapport van bevindingen over de verantwoording van de managementgroepdeclaraties van de AFM over 2008.

1. Procedure uitdiensttreding bestuurder, inclusief inleveren company creditcard.

Wij hebben geen procedure uitdiensttreding managementgroepslid aangetroffen.

2. Autorisatie facturen

In zijn brief van 12 september 2009 heeft de Raad van Toezicht aan de managementgroep gevraagd met een oplossing te komen die het zelf autoriseren van facturen door een lid van de managementgroep als budgethouder voorkomt. De managementgroep heeft afgesproken dit niet meer te doen en de regeling op dit punt te expliciteren.

Wij constateren dat de declaratieregeling 2010 op dit punt is aangepast. Wel geven wij in overweging de formulering aan te scherpen, zodat daaruit duidelijk blijkt dat in deze gevallen een andere bestuurder dan de budgethouder voor akkoord moet tekenen. Nu wordt alleen vermeld dat een andere bestuurder bevoegd is te ondertekenen.

3. Beoordeling zakelijkheid uitgaven

De Raad van Toezicht heeft aan de managementgroep gevraagd bij een declaratie verantwoording af te leggen over de zakelijkheid van lunches, diners en deelname aan uitwisselingsprogramma's etc. De managementgroep geeft aan dat de zakelijkheid in principe door vermelding van het gezelschap wordt toegelicht bij lunches en diners. Voor deelname aan uitwisselingsprogramma's wordt deze verplichting opgenomen bij actualisering van de declaratieregeling.

Wij zijn van oordeel dat uit de enkele vermelding van het gezelschap de zakelijkheid van lunches, diners en deelname aan uitwisselingsprogramma's niet kan worden vastgesteld en dat minimaal ook het functionele karakter resp. de aard van de bijeenkomst gemotiveerd dienen te worden.

Daarnaast constateren wij dat de verplichting voor toelichting van de zakelijkheid bij deelname aan uitwisselingsprogramma's is verwerkt in de declaratieregeling 2010.

4. Aanwezigheid van deugdelijke bescheiden

De Raad van Toezicht heeft voorgesteld een zero tolerance beleid in te voeren voor het ontbreken van deugdelijke bescheiden. De managementgroep geeft in haar reactie aan dat afgesproken is dat de bestuurders en directeuren toezien op het beschikbaar zijn van deugdelijke bescheiden. Tevens heeft de managementgroep aan PC&F, team F&A, gevraagd om daarop een 100% controle toe te passen. Indien deugdelijke bescheiden ontbreken dient F&A de declaratie daarvoor te corrigeren, nadat de mogelijkheid tot herstel niet is benut door de declarant. In de declaratieregeling 2010 staat nog de oude formulering dat team F&A de deugdelijkheid van bescheiden door een deelwaarneming toetst en niet voor 100%.

5. Declaraties in afkoelingsperiode

In het Rapport van bevindingen over de verantwoording van de managementgroepdeclaraties van de AFM over 2008 hebben wij in discussie gebracht of bestuurders die na uitdiensttreding een afkoelingsperiode hebben in die periode kosten kunnen declareren. Ze zijn immers niet meer in dienst van de AFM en ze verrichten ook geen werkzaamheden meer voor de AFM.

De managementgroep meldt in de reactie op de eerdergenoemde brief van de Raad van Toezicht dat betaling van declaraties in de afkoelingsperiode is vastgelegd in de arbeidsovereenkomsten van de bestuurders.

3.2 Aanwezigheid company creditcard rekeningoverzichten

In drie gevallen hebben wij geconstateerd dat de company creditcard rekeningoverzichten (van de company creditcard eindigend op nummer 9244) ontbreken. Het betreft hier de volgende rekeningoverzichten:

- volgnummer 02. Datum rekeningoverzicht: 24-5-2009
- volgnummer 04. Datum rekeningoverzicht: 24-10-2009
- volgnummer 05. Datum rekeningoverzicht: 24-11-2009

Op 14 april 2010 hebben wij kopieën van de rekeningoverzichten met volgnummers 02 en 04 ontvangen, nadat de AFM deze heeft opgevraagd bij de bank. Het rekeningoverzicht met volgnummer 05 hebben wij op 4 mei 2010 ontvangen.

3.3 Toepassing van de regeling

De normen die we bij de toetsing van de toepassing van de regeling hanteren zijn overgenomen uit de declaratie- en faciliteitenregeling.

3.3.1 Aanwezigheid van deugdelijke bescheiden

Norm

Uitgaven die met de company creditcard zijn gedaan worden achteraf verantwoord op het declaratieformulier bestuursleden. Alle posten moeten met deugdelijke bescheiden gestaafd worden (rekeningen, facturen, bonnetjes, kwitanties, etc.). Bij posten waarbij door omstandigheden geen deugdelijke bescheiden kunnen worden overlegd, worden die omstandigheden op het formulier toegelicht.

Vervolgens toetst een collega-bestuurslid de declaratie op aanwezigheid van alle bescheiden en of deze de uitgaven adequaat staven. Als dit het geval is, keurt hij de declaratie goed en tekent voor akkoord. Naderhand controleert F&A de declaraties door een deelwaarneming op aanwezigheid van alle bescheiden en stelt vast of de gedeclareerde uitgaven adequaat door deze bescheiden zijn gestaafd.

Bevindingen

Bij één van de 58 waarnemingen is de declaratie niet gestaafd met deugdelijke bescheiden. Voor een bedrag van € 32,44 (op een declaratie van € 801,21) ontbreken de bescheiden.

Het ontbreken van deugdelijke onderliggende bescheiden bij de declaraties is niet gesignaleerd door een collega-bestuurslid en niet door een F&A-medewerker. Normaliter wordt op het declaratieformulier toegelicht dat bescheiden ontbreken. Dat is in dit geval niet gebeurd. Indien de omstandigheden goed zijn toegelicht merken wij het ontbreken van deugdelijke bescheiden aan als conform de declaratieregeling.

Naar aanleiding van onze werkzaamheden zijn deze uitgaven als privé-uitgaven aangemerkt, die nog met het salaris moeten worden verrekend.

3.3.2 Vaststellen zakelijkheid uitgaven

Norm

Algemene regel is dat alle kosten die in redelijkheid voor een goede vervulling van de bestuurs- en directieurenfunctie worden gemaakt, door de AFM worden vergoed. Uitgaven voor lunches en diners mag men declareren in geval van zakelijke besprekingen.

De norm geeft geen invulling aan de begrippen redelijkheid, goede vervulling van de bestuurs- en directieurenfunctie en zakelijke besprekingen.

Ten aanzien van de uitgaven voor het verstrekken van cadeaus is van belang of dit uit hoofde van de functie plaatsvindt. Als dit het geval is, vallen deze kosten onder de maandelijkse onkostenvergoeding voor bestuursleden.

Bevindingen

Bij drie facturen is de zakelijkheid niet vast te stellen aan de hand van de opgeleverde bescheiden:

- een factuur van een diner binnenland voor € 112,44;
- een factuur van een diner buitenland voor € 2.084,38;
- een factuur van een diner binnenland voor € 838,75.

Uit navraag blijkt dat deze uitgaven zijn gedaan voor zakelijke besprekingen.

Bij één declaratie is vermeld dat er uitgaven voor cadeaus zijn gedaan. Voor ons is aan de hand van de declaratie niet vast te stellen in welke hoedanigheid deze cadeaus zijn verstrekt. Uit navraag blijkt dat de cadeaus uit hoofde van de organisatie zijn verstrekt en is declaratie van deze uitgaven conform de declaratieregeling.

Wij adviseren u de zakelijkheid van de uitgaven toe te lichten op de facturen en declaraties. De enkele vermelding van het doel van de uitgaven (zoals bijvoorbeeld dinerkosten IFIAR) is onvoldoende om de zakelijkheid van de uitgaven te beoordelen. Ook het functionele karakter en de deelnemers aan de bijeenkomst zijn van belang bij de beoordeling. Die moeten vastgelegd zijn en bij de factuur of declaratie gevoegd worden.

3.3.3 Overige opmerkingen uit de uitgevoerde werkzaamheden

- Voor alle declaraties, met uitzondering van de inkoopfacturen die rechtstreeks naar de AFM zijn gestuurd, zijn volledig ingevulde declaratieformulieren ingediend. De inkoopfacturen worden behandeld als reguliere facturen waarop de inkoopprocedures uit het handboek inkopen van toepassing zijn. Die procedures hebben wij bij de jaarrekeningcontrole als toereikend beoordeeld.
- Voor uitgaven in vreemde valuta zijn alle bedragen juist omgerekend.
- Alle declaraties zijn tijdig (< 3 maanden) ingediend.
- De declaraties en facturen zijn rekenkundig juist.
- Er is een contante geldopname met de company creditcard geweest. Het opgenomen bedrag was € 319,09 (+ € 8,77 opnamekosten).
- Vier keer heeft een lid van de managementgroep zelf getekend als budgethouder. Dit zijn waarnemingen in de periode voorafgaand aan de brief van de Raad van Toezicht en de reactie daarop van de managementgroep.

- Naar aanleiding van onze deelwaarneming zijn wij nagegaan of er een procedure is voor vergoedingen die leden van de managementgroep kunnen ontvangen bij externe optredens. Er is een richtlijn waar in staat dat vergoedingen in principe niet worden geaccepteerd en in het geval er wel een vergoeding wordt betaald deze aan de AFM betaald moet worden. De procedure hoe deze betalingen moeten plaatsvinden is nog in ontwikkeling. De AFM heeft geen inzicht in de vergoedingen die ontvangen zouden moeten worden. Hoewel alle optredens door de afdeling Communicatie worden gecoördineerd en geregistreerd, wordt niet vastgelegd of alle te ontvangen vergoedingen ook zijn ontvangen.

3.4 Aangepaste declaratieregeling 2010

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij de beschikking gekregen over het concept van de declaratieregeling 2010. Na afloop van de controle hebben we de definitieve versie van de declaratieregeling 2010 ontvangen. In het Rapport van bevindingen over de verantwoording van de managementgroepdeclaraties van de AFM over 2008 hebben wij enkele adviezen gegeven over de declaratieregeling. Naar aanleiding van de brief van de Raad van Toezicht heeft de managementgroep op onderdelen wijziging van de declaratieregeling toegezegd. Wij zijn nagegaan of de volgende adviezen in de declaratieregeling 2010 zijn verwerkt:

- Beleid met betrekking tot privé-uitgaven met de company creditcard;
- Duidelijkheid verschaffen of privé-uitgaven met de company creditcard al dan niet gestaafd dienen te worden met deugdelijke bescheiden;
- Duidelijkheid verschaffen over declaraties ingediend in de afkoelingsperiode na beëindiging van het dienstverband van bestuursleden;
- Beleid met betrekking tot het verstrekken van voorschotten aan leden van de managementgroep.

Wij hebben met betrekking tot deze adviezen geen nieuw beleid of verduidelijkingen op deze punten in de declaratieregeling 2010 aangetroffen.

3.5 Afsluiting

Wij wijzen er nog op dat dit rapport uitsluitend voor u is bestemd en niet geheel of gedeeltelijk aan derden mag worden verstrekt, zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van dit rapport verder toe te lichten.

Hoogachtend,

Lid management team

Auditmanager

Managementreactie AFM

Inzake de procedure voor het inleveren van de company credit card (zie paragraaf 3.1, punt 1) zeggen wij u toe de bestaande procedure rond uitdienststreding op dit punt uit te breiden.

Inzake de autorisatie van facturen (zie paragraaf 3.1, punt 2) zullen wij de geadviseerde aanscherping van de formulering in de regeling aanbrengen.

Inzake de toelichting van de zakelijkheid van uitgaven (zie paragraaf 3.1, punt 3) zullen wij de voorgestelde aanvulling in de regeling opnemen.

Inzake de aanwezigheid van deugdelijke bescheiden (zie paragraaf 3.1, punt 4) zullen wij bij de volgende aanpassing van de regeling de begin 2010 nieuw ingevoerde praktijk van de 100%-controle door F&A vermelden.

Met betrekking tot de volledigheid van de rekeningoverzichten van de company credit cards (zie paragraaf 3.2) merken wij op dat wij afgesproken hebben dat met onmiddellijke ingang alle rekeningoverzichten bij het bestuurssecretariaat worden bewaard, inclusief de overzichten waarop geen mutaties vermeld zijn. Zodra overzicht nr. 5 in ons bezit is, ontvangt u daarvan een afschrift. Aan de hand daarvan verzoeken wij u te beoordelen of de bevinding in zijn huidige vorm moet blijven staan.

Wij nemen het advies over om afspraken die voor de beoordeling van de zakelijkheid van uitgaven van belang zijn vast te leggen (zie paragraaf 3.3.2, laatste alinea).

Inzake de vergoedingen voor externe optredens (zie paragraaf 3.3.3.) merken wij op dat wij een procedure zullen opstellen ter waarborging van de volledigheid van de ontvangst van de overeengekomen vergoedingen voor externe optredens door leden van de managementgroep.

Inzake de verwerking van eerdere adviezen in de regeling 2010 (zie paragraaf 3.4) merken wij op dat wij geen aanleiding zien beleid te formuleren voor het gebruik van de company creditcard voor privé-uitgaven (daar is die creditcard niet voor bestemd), dat de toepassing van de regeling in de zogenaamde afkoelingsperiode rechtstreeks volgt uit de arbeidscontracten van de bestuurders, en dat wij geen aanleiding zien om beleid voor voorschotverlening te formuleren (die worden aan leden van de managementgroep niet verstrekt).

Bijlage 1: Opdrachtaanvaarding

Rijksauditedienst
Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 28201 2500 EE Den Haag

Aan de Voorzitter van het Bestuur van de
Stichting Autoriteit Financiële Markten
drs J.F. Hoogervorst MA
Postbus 11723
1001 GS Amsterdam

Rijksauditedienst
Kortie Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 28201
2500 EE Den Haag
Tafelbergweg

Ons kenmerk
Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
3

Datum 21 oktober 2009
Betreft Opdrachtaanvaarding declaratieregeling managementgroep AFM

Opdrachtbevestiging

Geachte heer Hoogervorst,

U heeft ons verzocht een onderzoek te verrichten naar de juiste toepassing van de declaratie- en faciliteitenregeling door de managementgroep over het jaar 2009. Deze brief is bedoeld om de voorwaarden en de doelstelling van de aan ons verstrekte opdracht en de aard en beperking van onze dienstverlening te bevestigen.

Opdracht

Wij zullen de opdracht uitvoeren en over de uitkomsten rapporteren in overeenstemming met de, voor accountants geldende, controle en overige standaarden (NV COS 4400) "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie".

De aard van de hierna beschreven uit te voeren werkzaamheden houdt in dat op de genoemde financiële informatie geen accountantscontrole zal worden toegepast, terwijl tevens geen beoordelingsopdracht zal worden uitgevoerd. Eén en ander impliceert dat aan onze rapportage geen zekerheid met betrekking tot de getrouwheid van dit cijfermateriaal kan worden ontleend anders dan ter zake van de aspecten zoals door ons onderzocht en waarover dienovereenkomstig door ons in deze rapportage feitelijk wordt gerapporteerd.

U heeft aangegeven dat bij deze opdracht de algemene rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI-2008) van toepassing zijn (toegevoegd als bijlage).

Beroepsvoorschriften

Wij zullen de opdracht uitvoeren in overeenstemming met NV COS 4400 en de Verordening gedragscode (VGC).

Werkzaamheden

- Wij zijn met u overeengekomen de volgende werkzaamheden te verrichten:
- het beoordelen van opzet en bestaan van procedures die de naleving van de declaratie- en faciliteitenregeling waarborgen;
 - het door middel van een uitgebreide deekwaarneming toetsen van de werking van deze procedures en de juiste toepassing van de declaratie- en faciliteitenregeling.

Regioedirectie

De heer

Rapportage

De uitkomsten van onze werkzaamheden zullen wij rapporteren in de vorm van een rapport van (feitelijke) bevindingen. Dit rapport is bestemd voor de raad van toezicht en de managementgroep en het rapport (of delen daaruit) mag zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf niet aan derden ter beschikking worden gesteld.

Honorarium

Ons honorarium is gebaseerd op de tijdsbesteding van ons team, inclusief te maken kosten. De individuele uurtarieven zijn in overeenstemming met de mate van verantwoordelijkheid en de vereiste ervaring en bekwaamheid van elk der teamleden. De gehanteerde tarieven zijn in overeenstemming met de handleiding overheidstarieven 2009. Een globale schatting over de in rekening te brengen bedragen is als bijlage opgenomen. Er zal gewerkt worden op nacaalculatiebasis. Bij grote afwijking van de in de offerte genoemde uren zal tijdig contact worden opgenomen met de AFM.

Dienstverlening

Wij gaan ervan uit dat ten tijde van de controle onze medewerkers kunnen beschikken over een adequate werkruimte en overige faciliteiten die noodzakelijk of nuttig zijn om de opdracht uit te voeren.

Ten slotte

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met mij op te nemen. Als u zich in deze brief kunt vinden, verzoeken wij u, ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van hetgeen wij oversankwamen, het bijgevoegde tweede exemplaar van deze brief vooraf aan uw handtekening te retourneren.

Hoogachtend,

lid managementteam

Voor akkoord getekend namens de Voorzitter van het Bestuur van de Stichting
Autoriteit Financiële Markten,

drs J.F. Hoogervorst MA

datum

Bijlagen:

- Budget opdracht
- ARVODI-2008
- Tweede exemplaar van deze brief

Bijlage 2: Toetspunten

Onderstaand zijn de door ons gehanteerde toetspunten weergegeven:

Toetspunt	Declaratie	Factuur
1. Is het declaratieformulier volledig ingevuld? (dit geldt voor zowel declaraties van de zelf betaalde kosten als voor de uitgaven die gedaan zijn met de company creditcard)	✓	
2. Is het bedrag rekenkundig juist?	✓	✓
3. Zijn de vreemde valuta juist omgerekend?	✓	✓
4. Is de declaratie tijdig ingediend (in principe uiterlijk op de vijfde werkdag volgend op de maand waarin de uitgaven zijn gedaan en maximaal drie maanden na het doen van de uitgaven)? Voor de uitgaven die met de company creditcard gedaan zijn, is dit zes weken. Dit is vast te stellen aan het datumstempel dat de medewerker van F&A plaatst bij ontvangst van het declaratieformulier.	✓	
5. Zijn de gedeclareerde uitgaven adequaat gestaafd door de aanwezigheid van alle bescheiden?	✓	✓
6. Zijn de gedeclareerde uitgaven conform het normiekader uitgaven en bedrijfsmiddelen (soorten kosten en normbedragen)?	✓	✓*
7. Is de declaratie van de bestuursleden of directeuren geautoriseerd door een collega-bestuurslid of collega-directeur? Chauffeursdiensten en lease van auto's: [redacted] bij afwezigheid [redacted] Vliegtickets: [redacted]	✓	✓
8. Is de declaratie getekend door een medewerker van F&A? De paraaf geeft weer dat de declaratie behandeld is overeenkomstig de werkwijze zoals beschreven in de declaratieregeling.	✓	✓
9. Is het bedrag in de juiste periode geboekt?	✓	✓
10. Is het verschuldigd bedrag op het juiste rekeningnummer uitbetaald? (Stel m.b.v. het bankafschrift vast). Er mogen geen declaraties per kas uitbetaald worden!	✓	
11. Zijn de gedane declaraties in het grootboek conform de onderliggende declaratieformulieren?	✓	✓

* Voor zover het uitgaven betreft die genoemd zijn in de declaratieregeling.

De beoordeelde declaratie wordt in afwijking van bovenstaande toetspunten als conform de declaratieregeling aangemerkt als er sprake is van de volgende situatie:

- De declaraties worden vaak pas na de vijfde werkdag volgend op de maand waarin de uitgave is gedaan, ontvangen. Door de snelle periode afsluiting (vijfde werkdag nieuwe maand) is het niet meer mogelijk om de uitgave op de juiste periode te boeken.
- Declaraties die na de periode van 6 weken zijn ingediend maar die nog wel binnen de periode van drie maanden vallen zijn als 'conform de declaratieregeling' aangemerkt. Declaraties die de periode van drie maanden overschrijden, de maximumtermijn, zijn hierbij als 'niet conform Declaratie- en faciliteitenregeling bestuur' aangemerkt.
- Mochten er kasopnames plaatsvinden met de company creditcard en deze zijn ten behoeve van het betalen van een taxi of andere zakelijke uitgaven, dan worden deze alsnog als 'conform Declaratie- en faciliteitenregeling bestuur' beoordeeld.

- Mochten er privé uitgaven plaatsvinden met de company creditcard dan worden deze bij een latere correctie door bijvoorbeeld salarisinhouding of verrekening, alsnog als 'conform de declaratieregeling' beoordeeld.

Bijlage 3: Cijfermateriaal declaraties en overige facturen

Sinds 2009 houdt de afdeling geen specificatieoverzicht van de ingediende declaraties van de managementgroep meer bij. De RAD is hierover geïnformeerd. Om toch inzicht te geven in de omvang van de onderzochte declaraties in de kritische deelwaarneming is de volgende tabel opgesteld:

Soorten kosten	Deelwaarneming
Chauffeursdiensten	€ 5.657,67
Taxikosten, fooien taxichauffeurs	€ 9,21
Vliegtickets	€ 14.252,28
Hotelovernachtingen, ontbijten	€ 1.957,76
Lunches en diners	€ 3.035,57
Borrel, drankjes, snacks, minibars	€ 568,75
Seminars en congressen	€ 14.745,54
Vakliteratuur en -tijdschriften	€ 738,66
Computer- en telecommunicatieapparatuur	€ 1.558,84
Telefoonkosten	€ 512,22
Parkeerkosten	€ 183,00
Salarisinhoudingen / Privé uitgaven / doorberekening verkeersovertreding	€ 138,21
Voorschotten	€ 597,77
Lease/ autohuur/ benzine	€ 39.643,12
Schrijven speech	€ 1.190,00
Pensioen	€ 77.816,09
Cadeaus ter representatie	€ 430,85
Externe vergoeding	€ 500,00
Drukwerk	€ 197,59
Retour cashopname CC	€ 319,09
Het totaal getoetste bedrag	€ 164.052,22

Bijlage 4: Toelichting beoordeling

In deze bijlage is per hoofdstuk of per paragraaf een toelichting gegeven bij de declaraties die wij als niet conform de declaratieregeling hebben aangemerkt.

Samenvatting

Beoordeling	Bedrag	Percentage van totaal bedrag van alle waarnemingen
Conform Declaratie- en faciliteitenregeling bestuur	€ 164.019,78	99,98 %
Niet conform Declaratie- en faciliteitenregeling bestuur	€ 32,44	0,02 %
Totaal	€ 164.052,22	100 %

Aanwezigheid van deugdelijke bescheiden

Bij één van de 58 waarnemingen is de declaratie niet volledig gestaafd door de aanwezigheid van deugdelijke bescheiden. In totaal gaat het om een bedrag van € 32,44.

Bedrag	Waarneming	Bestuurder	Omschrijving
€ 32,44	8	[REDACTED]	Declaratie van hotelkosten van in totaal € 801,21 met eigen creditcard betaald. Bonnen ontbreken van 2 uitgaven: € 28,64 + € 3,80. N.a.v. onze werkzaamheden zijn deze uitgaven als privé-uitgaven aangemerkt, die verrekend moeten worden met het salaris.
€ 32,44			

Overige opmerkingen

De volgende opmerking heeft betrekking op een post die niet in de deelwaarneming zat, maar de tegengestelde transactie is van een post uit de deelwaarneming:

Bedrag	Waarneming	Bestuurder	Omschrijving
€ 319,09	57	[REDACTED]	Er is een contante geldopname met de company creditcard geweest door de heer [REDACTED]. Het opgenomen bedrag was € 319,09 (+ € 8,77 opnamekosten). Het bedrag is verrekend met de AFM.

